

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Quando obliget hoc præceptum communionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

nempe hominem teneri aliquando sumere hoc Sacramentum, non solum Ecclesie præcepto, sed etiam diuino mandato. Ita ferè alij Doctores.

Probat^{ur} Primò, Ioannis 6. v. 53. *Nisi manducaueritis Carnem Filij hominis, & biberitis eius Sanguinem, non habebitis vitam in vobis*: quæ verba intelligenda sunt de Eucharistiæ sacramentali sumptione; vt supra dictum est; & apertè insinuant huius sumptionis necessitatem ad vitam spiritalem: atqui hæc necessitas, non est necessitas medij: ergo est necessitas præcepti. Dices; ibi solum significari magnam vtilitatem, quæ sapè meretur nomen necessitatis. Sed contra: Quia id est contra proprietatem verborum, à qua sine magna ratione non licet recedere. Quomodo enim apertè potuisset significare præceptum, seu necessitatem prouenientem ex præcepto, quàm tali modo loquendi? Sic enim alibi necessitatem significat; *Nisi penitentiam egeritis*. Deinde, Cur Dominus toties hoc inculcat, si solum proponit rem consilij, & liberam?

Probat^{ur} Secundò, Ex eo Luca 22. *Hoc facite in meam commemorationem*, quibus verbis Dominus totam hanc actionem scilicet consecrationem, oblationem, dispensationem & sumptionem præcepit fieri in sua Ecclesia.

Dices Dominus non præcepit hinc ipsam substantiam sumptionis, sed modum; nempe, vt quando volumus sumere, id faciamus in ipsius memoriam: sic enim Apostolus videtur interpretari 1. ad Corinth. 11. v. 26. *Quotiescunque*, inquit, *manducabitis panem hunc, & calicem biberitis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat*: & noster Canon, *Hæc quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis*.

Sed contra: Primò, Quia hinc sequeretur non præcipi etiam ipsam consecrationem, & oblationem; sed solum modum, necessariò seruandum, quando volumus consecrare vel offerre: quod falsum est. Secundò, Quia istis verbis non præcipitur aliquis modus extrinsecus, cum quo hoc Sacramentum debet consecrari, & sumi; sed intrinsecus, & substantialis: nam ipsa consecratio, oblatio, & sumptio est quædam commemoratio mortis Dominicæ: extrinseca autem memoria mortis Dominicæ non est absolutè necessaria aut præcepta: ergo istis verbis præcipitur ipsa consecratio, oblatio, & sumptio. Tertio, Quia Concilium Trident. sess. 13. cap. 2. ait, *Dominum præcepisse nos colere sui memoriam in huius Sacramenti sumptione*, insinuans in ipsa sumptione consistere hanc memoriam, & per ipsam coli memoriam mortis eius. Et Confirmatur ex eo, quod subiungitur; *Sumi autem voluit hoc Sacramentum, tanquam cibum spiritalem, & tanquam antidotum &c.* apertè indicans ipsam sumptionem esse præceptam.

D V B I V M I.

Quinam obligentur hoc præcepto?

30
Præcepto
Communionis non
tenentur
infantes.

R Espondeo, & Dico Primò, Non obligari infantes. Probat^{ur}, non enim per se obligantur; Quia per se non possunt vllò modo obligationi satisfacere, cum careant vsu rationis. Neque etiam per parentes (sicut ad Baptismum) vt patet ex vsu Ecclesie, quæ non dat infantibus Eucharistiã, Deinde, quia Dominus solis adultis loquitur Ioannis 6. cum ait, *Nisi manducaueritis &c.* Vnde illa verba ad infantes nihil pertinent.

Dico Secundò, Obligantur omnes adulti ratione vtentes, etiam non baptizati; quamuis huic obligationi non possint satisfacere, nisi post baptismum. Probat^{ur}; quia Dominus Ioannis 6. omnibus adultis, etiam non baptizatis, dicebat; *Nisi manducaueritis &c.*

31
Tenentur
omnes
adulti.

Hinc sequitur Primò, Catechumenum, qui in periculo mortis per negligentiam omittit baptismum, duplex peccatum committere: alterum contra præceptum baptismi, alterum contra præceptum sumptionis Eucharistiæ: tenebatur enim tunc vtrumque implere, etsi ordine quodam.

Catechu-
meni.

Sequitur Secundò, Etiam obligari eos, qui aliquando vsu rationis habuerunt. Quare si incendant in amentiam, & non consistet eos esse in malo statu, necessariò debet illis porrigi à Parochis; nisi fortè aliqua notabilis irreuerentia timeretur.

Amentes.

Sequitur Tertio, Obligari etiam eos, qui morte plectendi sunt: nam ad eos etiam sententia Domini pertinet. Et quamuis Ecclesia ob grauissimam culpam possit eos communionem priuare, etiam in extremis; vt patet ex multis canonibus Concilij Elibertini, & ex Concilio Sardicensi can. 2. & Innocentio I. epist. 3: tamen non expedit ob ingens periculum salutis; vnde etiam illi canones sunt reuocati; vt docet Innocentius epistola citata; & Can. *Quæstrum*. 13. q. 2. Concilium Moguntinum dicit ex præcepto canonum sacrorum talibus dandam esse communionem, si peniteant & confiteantur. Et Capitulo, quod incipit *Super eo*, de hæreticis in 6. præcipitur dari viaticum ante supplicium, etiam hæreticis relapsis, si sufficientia signa dederint penitentis, & fidei. Idem præcepit Pius V. motu proprio anno 1569. qui receptus est in Hispania (vbi antè erat contraria consuetudo) & lege regia confirmatus. Quare monendi sunt Magistratus, ne id impediant; nam possent esse causa damnationis.

Morte
plectendi.

Sequitur Quarto, Obligari etiam pueros in articulo mortis, etiam si nondum decem annos habeant; modò eo sint iudicio, vt possint peccare mortiferè, & confiteri. Et ratio est, quia tunc sunt capaces necessariae reuerentis & deuotionis; & non expectatur commodius tempus, quo melius sint dispositi: ergo tunc tenentur accipere. Confirmatur; quia cum sint capaces obligationis, censentur ratione articuli mortis iure diuino obligari. Ita Suarez, & multi recentiores. Extra mortis periculum tamen non obligantur: quia expectatur commodius tempus, quo magis instruantur, vt deuotius percipiant.

Pueri nec-
dum decem
annos in mor-
tis articulo.

D V B I V M I I.

Quando obliget hoc præceptum
Communionis?

R Espondeo & Dico Primò, Obligare hoc præceptum in periculo mortis. Ita Durandus d. 9. q. 2. Item Gabriel, Richardus, Dominicus Soto, Petrus Soto, & multi recentiores. Probat^{ur}, Quia si homo vnquam in vita obligatur, certè tunc maximè, quando potissimum se debet ad vnionem cum Christo disponere, & præsidij huius Sacramenti contra impugnationes demonis munire.

32
Præceptum
Communionis ob-
ligat in
articulo
mortis.

Aduerte tamen, quosdam Doctores existimare, eum, qui in Paschate communicauit, non teneri in

Quid si ante in Paschate communicauerit.

neri in mortis articulo, etiam si ille post multos menses inciderit. Ita Caietanus in Summa, V. Communio. Paludanus d. 9. q. 1. Siluester V. Eucharistia 3. §. 1. Victoria q. 86. Denique Fumus V. Communio. num. 4. Verum, Contrarium est multò probabilius & omnino seruandum in praxi: tum ob rationem allatam, tum quia saltem iure Ecclesiastico tenetur. Nam Canones passim præcipiunt dari hoc Sacramentum infirmis moribundis vt viaticum: vt patet ex paulò antè dictis, & ex Concilio Nicæno, c. 12. vbi excommunicatis è corpore discessuris iubet dari Eucharistiam, vt necessario vitæ suæ viatico non fraudentur: additque hanc esse antiquam legis regulam; insinuans esse traditionem Apostolicam: nusquam enim inuenitur hoc institutum, semper tamen in Ecclesia diligentissimè obseruatum, sic vt sine graui fidelium offensione non possit prætermitti: quod est signum stricte obligationis.

Quid si ante paucas hebdomades.

Aduerte tamen, Si quis ante sex vel octo dies, vel fortè etiam ante quadiagesimam, communicasset, nihil cogitans de morte propinqua, & incidat tunc in mortis periculum, non teneri rursus communicare; vt docet Sotus dist. 12. q. 1. art. 11. Ratio est; quia re ipsa communicauit instante mortis periculo, ac proinde huic obligationi quodammodo satisfecit, etsi ignorans. Sic qui die festo audiuit sacrum, ignorans esse festum, satisfacit præcepto sic vt non teneatur secundò audire: præsertim cum quisque censetur habere implicitam intentionem per suos actus satisfaciendi obligationi, si qua subsit; nisi contrarium explicet. Valdè tamen consulendum, vt rursus comunice, etiam si pridie ignarus vicinitatis mortis communicasset: nam formaliter non accipit Eucharistiam, vt viaticum, cum nihil de periculo cogitauerit.

33. Iure diuino aliquoties in vita renemur communicare.

Dico Secundò, Tenetur præterea homo iure diuino aliquoties in vita Eucharistiam percipere. Ita auctores citati. Ratio est, quia præcipitur à Domino per modum alimenti spiritualis: sed alimentum non solum in morte sumi debet, quin potius conditio eius postulat, vt in vita sumatur. Confirmatur, quia sicut alimentum corporale sepius sumi debet in vita, ad instaurandas vires corporis, quæ caloris actione debilitantur; ita alimentum spirituale sepius sumi debet ad vires animæ reficiendas, quæ calore concupiscentiæ & fomitis assidue debilitantur. Non est tamen contra ius diuinum differre per annum: nam Ecclesia id permittit. Fortalsè tamen ad tres, vel quatuor annos extrahere, contra ius diuinum fuerit. Nam modus loquendi ipsius Christi insinuat sepius esse fumendum. Nullum tamen tempus præcisè ab homine determinari potest: nam Christus id non explicuit, sed Ecclesiæ ordinationi permisit.

34. Communio Paschalis, est iuris Ecclesiastici.

Dico Tertio, Iure Ecclesiastico tenentur omnes adulti vsum rationis sufficientem habentes, communicare quotannis; idque in Paschate. Patet hoc ex Cap. *Omnnes vtriusque sexus*, de Pœnitentibus. Vbi

Aduerte Primò, Tempus Paschatis complecti quindecim dies, qui sunt à Dominica Palmarum inclusiuè, vsq; ad Dominicam in Albis inclusiuè; vt declarauit Eugenius IV. teste Nauarro cap. 21. nu. 45. V. Eucharistia. Vnde sufficit, vt quis aliquo ex his diebus comunice in sua parocchia. Ante autem, vel post communicare non sufficit, nisi alicubi ex consuetudine hoc tempus sit magis

extenium: sicut Conimbricæ, & Mediolani complectitur totam quadragesimam.

Aduerte Secundò, Satisfieri huic præcepto etiam per communionem sacrilegam in peccato mortifero, sic vt secundò non tenearis illo anno communicare; vt docet Couarruias in Caput *Alma* 1. p. §. 5. n. 1. & Sotus lib. 2. de Iustitia q. 3. art. 10. Ratio est: Quia implet substantiam operis, quam lex præcipit. Nec refert quòd debito modo id non faciat: quia modus ille non præcipitur illa lege, sed lege diuina.

Ei satis fit sacrilegà comunione.

Aduerte Tertio, Còmuniter Doctores docere, Eum, qui præuidet se habiturum impedimentum, non teneri anteuertere tempus Paschale. Ratio est; quia nemo tenetur anticipare tempus, cui ipsi opus necessario connexum est, vt patet de festis, & ieiunijs. Nam sic non impletur præceptum: cuius signum est, quia si cessaret impedimentum, teneretur nihilominus tempore statuto communicare, quamuis anteuerti sset illud tempus. Secus est in præcepto confessionis, quia non est connexum certo tempori, sed sufficit vt fiat intra annum. Vnde si videt fore impedimentum sub finem anni, & illo anno non est confessus sua peccata mortifera, tenetur anteuertere tempus Paschale sua confessione.

An tempus Paschale præuertendum.

Aduerte Quarto, Eum, qui tempore Paschali non communicauit, teneri postea prima opportunitate. Probat hoc optimè Nauarrus loco citato cap. 21. num. 45. & colligitur ex Capitulo *Omnnes vtriusque sexus*, vbi sicut præcipitur vt quiuis confiteatur, saltem semel in anno; ita etiam præcipitur vt quiuis saltem semel in anno comunice, idque ad minus in Paschate; quod etiam definitur in Concilio Trident. sess. 13. c. 9. ergo sicut confessio, etsi differatur vltra annum, nihilominus obligat prima opportunitate; sic & communio. Et ratio est; quia lex non concedit terminum anni, vt tunc obligatio extinguatur; sed vt solutio obligationis non possit vterius differri. Sicut in contractibus statuitur terminus solutionis, vltra quem non potest differri sine peccato; vnde si tunc non satis fiat obligationi, non extinguitur, sed assidue vrget, donec ei satisfiat. Determinatur autem tempus Paschale, tum vt hac ratione communio non differatur vltra annum; sicut sæpè in contractibus determinatur dies, ne vterius differatur: tum quia hoc tempus ob mysterium institutionis huius Sacramenti, & Dominicæ passionis, est conuenientissimum. Non tamen ita alligatur communio tempori Paschali, sicut ieiunium vigiliæ, & Missa dici festo, quorum obligatio perit cum tempore.

Qui in Paschate omisit, tenetur statim post comunicare.

Aduerte tamen contrarium non esse improbabile, scilicet quod obligatio extinguatur, si in Paschate non satisfeceris. Ita Antoninus, Siluester, Tabiena, Ioannès Medina, Dominicus Soto, & Franciscus Victoria.

Contrarium est probabile.

ARTICVLVS XII.

Vtrum liceat Corpus Christi sumere sine Sanguine?

Respondetur Affirmatiuè. Vide D. Thomam.

DVB-